

Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

14568/21

**Διοργανικός φάκελος:
2020/0353(COD)**

**ENV 951
ENT 188
MI 907
CODEC 1574**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13135/21

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 13944/20 + ADD 1

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/EK και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 – Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 10 Δεκεμβρίου 2020, η Επιτροπή διαβίβασε στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/EK και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020¹.

Η τεχνική εξέταση της πρότασης διεξάγεται από την Ομάδα «Περιβάλλον».

¹ Έγγρ. 13944/20 + ADD 1.

Η πρόταση, η οποία βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για τις μπαταρίες, στο πλαίσιο της αυξημένης ζήτησης για ανάπτυξη και παραγωγή μπαταριών. Έχοντας εντοπίσει τρεις ενότητες προβλημάτων που προκύπτουν από τις ανεπάρκειες της αγοράς και της πληροφόρησης και συνδέονται στενά με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (δηλαδή την έλλειψη όρων πλαισίωσης που να παρέχουν κίνητρα για επενδύσεις στην ικανότητα παραγωγής βιώσιμων μπαταριών, τη μη ικανοποιητική λειτουργία των αγορών ανακύκλωσης και τα ανεπαρκώς κλειστά κυκλώματα υλικών, καθώς και κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους που δεν καλύπτονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ), η πρόταση θέτει τρεις στενά αλληλένδετους στόχους:

- την ενίσχυση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μέσω ενός κοινού συνόλου κανόνων·
- την προώθηση της κυκλικής οικονομίας·
- τη μείωση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των μπαταριών.

Η πορτογαλική Προεδρία εκπόνησε σειρά ανεπίσημων εγγράφων και ένα σχέδιο συμβιβαστικού κειμένου για το Κεφάλαιο II (Απαιτήσεις βιωσιμότητας και ασφάλειας) και για το Κεφάλαιο VII (Διαχείριση του τέλους του κύκλου ζωής των μπαταριών) και συνέταξε έκθεση προόδου, η οποία εξετάστηκε από το Συμβούλιο Περιβάλλοντος στις 10 Ιουνίου 2021². Με την ευκαιρία αυτή, οι υπουργοί επεσήμαναν διάφορα βασικά εκκρεμή ζητήματα, και συγκεκριμένα:

- τη νομική βάση·
- την ανάγκη ευελιξίας κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή της διαχείρισης των αποβλήτων μπαταριών·
- την αξιολόγηση και τους περιορισμούς των χημικών ουσιών στις μπαταρίες·
- τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού·

² Έγγρ. 9052/1/21 REV 1.

- τις απαιτήσεις βιωσιμότητας και επιδόσεων για τις μπαταρίες·
- τους στόχους συλλογής και ανακύκλωσης·
- τη συμπερίληψη χωριστής κατηγορίας των μπαταριών ελαφρών μέσων μεταφοράς, και
- τις προθεσμίες εφαρμογής.

Οι υπουργοί εξέφρασαν επίσης ανησυχίες σχετικά με τον μεγάλο αριθμό κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ³

Η σλοβενική Προεδρία προσπάθησε να αντιμετωπίσει τα ζητήματα αυτά μέσα από 13 άτυπες βιντεοδιασκέψεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα σχετικά με την πρόταση για τις μπαταρίες. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε κυρίως με βάση τις γραπτές παρατηρήσεις των αντιπροσωπιών και τα ανεπίσημα έγγραφα που εξέδωσε η Προεδρία. Διανεμήθηκε επίσης σχέδιο συμβιβαστικού κειμένου⁴ της Προεδρίας που καλύπτει όλα τα κεφάλαια, πλην του κεφαλαίου VII της πρότασης. Ένα αναθεωρημένο συμβιβαστικό κείμενο που θα καλύπτει όλα τα κεφάλαια θα καταρτιστεί και θα διανεμηθεί έως το τέλος της Προεδρίας.

Η κατάσταση όσον αφορά τα κύρια θέματα έχει ως εξής:

Νομική βάση

Εξετάστηκε αν το άρθρο 192 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να προστεθεί ως νομική βάση στην πρόταση της Επιτροπής, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της φύσης του κεφαλαίου VII σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων μπαταριών.

³ Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπέβαλε τον Σεπτέμβριο το σχέδιο έκθεσής της που περιέχει 232 τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής.

⁴ έγγρ. 13135/21.

Πεδίο εφαρμογής

Ορισμένα κράτη μέλη επιθυμούν να υπαχθούν τα στοιχεία μπαταρίας στις ίδιες υποχρεώσεις με αυτές που ισχύουν για τις μπαταρίες. Επιπλέον, υπάρχει γενική στήριξη για τη δημιουργία χωριστής κατηγορίας μπαταριών για τα ελαφρά μέσα μεταφοράς. Ωστόσο, ορισμένα συναφή ζητήματα παραμένουν ανοικτά, όπως οι απαιτήσεις που θα πρέπει να ισχύουν για την κατηγορία αυτή, ο τρόπος οργάνωσης της χωριστής συλλογής των εν λόγω μπαταριών και αν οι μπαταρίες αυτές θα υπόκεινται σε στόχους χωριστής συλλογής.

Γενικές διατάξεις

Η ακριβής διατύπωση ορισμένων ορισμών θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν συμφωνηθεί το κείμενο των σχετικών διατάξεων. Ομοίως, θα πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση σχετικά με τις προθεσμίες, τις μεταβατικές περιόδους, τις εκτελεστικές και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις έως ότου παγιωθεί περαιτέρω το κείμενο του συμβιβασμού.

Απαιτήσεις βιωσιμότητας

Ενώ υπάρχει γενική υποστήριξη για φιλόδοξες απαιτήσεις βιωσιμότητας, διάφορα κράτη μέλη ζητούν εύλογες προθεσμίες προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να προσαρμοστούν στις αυστηρότερες απαιτήσεις που περιγράφονται στην πρόταση, καθώς και εφικτές προσεγγίσεις όσον αφορά τον υπολογισμό των διαφόρων παραμέτρων λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της μονάδας παραγωγής. Εκφράστηκαν επίσης ανησυχίες σχετικά με τη συνέπεια με τους διεθνείς κανόνες και την τομεακή νομοθεσία. Το κύριο ζήτημα όσον αφορά τις απαιτήσεις βιωσιμότητας αφορά, ωστόσο, τη διαδικασία για τον περιορισμό των χημικών ουσιών, όπου αρκετά κράτη μέλη θεωρούν ότι οι χημικές ουσίες θα πρέπει να παραμείνουν υπό το ενιαίο πλαίσιο του REACH.

Συμμόρφωση των μπαταριών, διαδικασίες κοινοποίησης, εποπτεία της αγοράς

Τα κράτη μέλη εκφράζουν ανησυχίες όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του τεκμηρίου πιστότητας και των δοκιμών μπαταριών (άρθρο 15) και τη σχέση μεταξύ εναρμονισμένων προτύπων και κοινών προδιαγραφών (άρθρα 15 και 16), καθώς και σχετικά με τις ενότητες αξιολόγησης για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των μπαταριών (άρθρο 17 και παράρτημα VIII), όπου προτείνονται εναλλακτικές ενότητες.

Όσον αφορά τις διαδικασίες κοινοποίησης, ορισμένα κράτη μέλη προτείνουν ένα υποχρεωτικό πιστοποιητικό διαπίστευσης για την κοινοποίηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης (άρθρο 25).

Όσον αφορά την εποπτεία της αγοράς, τα κράτη μέλη εφιστούν την προσοχή στην πιθανή αλληλεπικάλυψη διατάξεων και στην ανάγκη να εξασφαλιστεί περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κείμενο αναφοράς του νέου νομοθετικού πλαισίου για τα προϊόντα και με τον κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς.

Υποχρεώσεις των οικονομικών φορέων

Έχουν διατυπωθεί πολλές ανησυχίες όσον αφορά τις υποχρεώσεις του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, τη διαδικασία ορισμού του από τον κατασκευαστή, την εντολή του και τις αρμοδιότητές του. Ανέκυψε η ανάγκη αντιμετώπισης ζητημάτων που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις των επιγραμμικών αγορών, τις απαιτήσεις αφαίρεσης και αντικατάστασης των μπαταριών (άρθρο 11) και τις υποχρεώσεις των διαφόρων οικονομικών φορέων στο μητρώο παραγωγών όσον αφορά τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού.

Απαιτήσεις πληροφόρησης και επισήμανσης και ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών

Εκφράζεται γενική ανησυχία σχετικά με την έλλειψη σαφήνειας και την πιθανή αλληλεπικάλυψη των απαιτήσεων για δεδομένα και πληροφορίες. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη διερωτώνται ως προς τις απαιτήσεις του διαβατηρίου μπαταρίας, τα δεδομένα και τις πληροφορίες που περιλαμβάνει και τη σχέση του με το σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής καθώς και τη σύνδεσή του με το σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής και με το σύστημα διαχείρισης μπαταρίας. Ορισμένα κράτη μέλη προτείνουν να συμπεριληφθεί στο παράρτημα της πρότασης πίνακας με όλες τις απαιτήσεις πληροφόρησης.

Υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού

Όσον αφορά τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας, τα περισσότερα κράτη μέλη επισημαίνουν την ανάγκη να διασφαλιστεί η συνοχή με την οριζόντια νομοθεσία, και συγκεκριμένα με την εξαγγελθείσα νομοθετική πρωτοβουλία για τη βιώσιμη εταιρική διακυβέρνηση, και με άλλες νομικές πράξεις ή κατευθυντήριες γραμμές που διέπουν τον εν λόγω τομέα.

Οι αντιπροσωπίες υποστηρίζουν την καταχώριση των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού σε χωριστό κεφάλαιο.

Η διαδικασία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, και τα κράτη μέλη καλούν την Επιτροπή να εκπονήσει κατευθυντήρια γραμμή που θα εκδοθεί εγκαίρως.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Προς το παρόν, οι αντιπροσωπίες διατηρούν γενική επιφύλαξη εξέτασης. Ωστόσο, με βάση τις συζητήσεις που έχουν διεξαχθεί μέχρι σήμερα, η Προεδρία θεωρεί ότι τα σχέδια συμβιβαστικών κειμένων, τα οποία βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε παρατηρήσεις των αντιπροσωπιών, συμβάλλουν ουσιαστικά στην αποσαφήνιση του κειμένου.

Πολλές διατάξεις αναδιατυπώθηκαν για να βελτιωθεί η συνοχή του κειμένου, ιδίως για να αποσαφηνιστούν οι υποχρεώσεις των διαφόρων οικονομικών φορέων όσον αφορά τη διάθεση μπαταριών στην αγορά ή τη διασφάλιση της κατάλληλης διαχείρισης των αποβλήτων μπαταριών. Έχουν εισαχθεί σημαντικές αλλαγές στην εποπτεία της αγοράς, στις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού και στις ενότητες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των μπαταριών όσον αφορά την εποπτεία της αγοράς. Έγιναν επίσης ορισμένες αλλαγές στη δομή των απαιτήσεων πληροφόρησης και επισήμανσης, ώστε να διατυπωθούν σαφώς οι υποχρεώσεις και να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των διατάξεων.

Ωστόσο, και με σκοπό την παροχή σαφούς νομοθετικού πλαισίου, θα απαιτηθούν περαιτέρω εργασίες σε ζητήματα περισσότερο οριζόντιου χαρακτήρα, όπως το επίπεδο φιλοδοξίας όσον αφορά τους στόχους και τις προθεσμίες, οι απαιτήσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων μπαταριών και η σύνδεση με την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, η αποσαφήνιση εννοιών και διαδικασιών όσον αφορά τη δεύτερη χρήση των μπαταριών και, φυσικά, η εξουσιοδότηση της Επιτροπής. Επιπλέον, ορισμένα εκκρεμή τεχνικά ζητήματα, μεταξύ άλλων λόγω της πολυπλοκότητας της πρότασης, απαιτούν περαιτέρω εξέταση. Αυτό αφορά ιδίως την κατάταξη των μπαταριών ελαφρών μέσων μεταφοράς σε χωριστή κατηγορία, τις απαιτήσεις πληροφοριών, το επίπεδο ευελιξίας όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων μπαταριών και τις απαιτήσεις για την επανάχρηση ή την αναπροσαρμογή της χρήσης των μπαταριών.

Οι πρόσθετες συζητήσεις που έχουν προγραμματιστεί για τον Δεκέμβριο σχετικά με επιλεγμένα θέματα αναμένεται να επιτρέψουν την περαιτέρω πρόοδο στην προετοιμασία αναθεώρησης της συμβιβαστικής πρότασης.

Η σλοβενική Προεδρία δεσμεύεται να εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά ως προς ένα αναθεωρημένο συμβιβαστικό κείμενο με την αναλαμβάνουσα γαλλική Προεδρία προκειμένου να διευκολυνθεί η συνέχιση των συζητήσεων στην Ομάδα «Περιβάλλον» και να εξασφαλιστεί η ομαλή πρόοδος του φακέλου στο Συμβούλιο.

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να σημειώσει την έκθεση προόδου και να τη διαβιβάσει στο Συμβούλιο.
